Lietas arhīva Nr. C-1072-21/11
ECLI:LV:DAUT:2021:0427.C12107221.3.S

A I Z M U G U R
S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2021.gada 27.aprīlī
Daugavpilī

Daugavpils tiesa:
tiesnese V.Lāčplēse
ar sekretāri D.Moļavinu
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

A p r a k s t o

/pers. C/ vērsās tiesā ar prasību pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

Prasītājs norādīja, ka 2020.gada 12.augustā starp pusēm tika noslēgts tiesisks darījums – aizdevuma piešķiršana. Prasītājs atbildētājai ar bankas pārskaitījumu izsniedza bezprocentu aizdevumu 5 000 EUR, maksājuma detaļās norādot aizdevuma atmaksas termiņu līdz 2020.gada 30.oktobrim. Starp pusēm nebija noslēgts Aizdevuma līgums, tomēr, saskaņā ar Civillikuma 1403. un 1404.pantu konkrētā aizdevuma piešķiršana ir traktējama kā tiesisks darījums, jo no tā izriet visi elementi, kuriem jābūt, lai nodibinātu tiesiskas attiecības – tiesiska darījuma dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma. Prasītājs atsaucās uz Civillikuma 1405., 1412., 1427., 1440., 1469., 1473., 1474.pantu un norādīja, ka gan prasītājs, gan atbildētāja darījuma noslēgšanas brīdī bija tiesībspējīgi un rīcībspējīgi un apzinājās darījuma būtību; darījuma priekšmets ir aizdevuma piešķiršana. Darījums bija divpusējs, un abas puses saskanīgi vienojās par darījuma noslēgšanu. Atbildētāja izteica vēlmi pēc aizdevuma un pārskaitījuma, kura detaļās tika norādīts "bezprocentu aizdevums", saņemšanas brīdī naudu prasītājam neatgrieza, kas pierāda atbildētāja gribu saņemt aizdevumu. Darījuma būtiskās sastāvdaļas ir aizdevuma termiņš un darījuma rakstveida forma. Konkrētais darījums tika noslēgts privātā kārtībā, un bankas pārskaitījums interpretējams kā rakstveida formas darījums.

Saskaņā ar maksājuma mērķī norādītajām detaļām atbildētājas pienākums bija atmaksāt summu maksājuma detaļās norādītajā termiņā. Atbildētāja savas saistības noteiktajā termiņā neizpildīja, neskatoties uz vairākkārtīgiem prasītāja lūgumiem, atbildētāja tā arī neapmaksāja parāda summu līdz minētajam termiņam, tādā veidā pārkāpjot Civillikuma 1. un 1943.pantu. Prasītājs ir sazinājies ar atbildētāju un ir lūdzis veikt parāda samaksu, bet parāda samaksa netika vieta.

Prasītājs lūdza piedzīt no atbildētājas parādu 5 000 EUR apmērā, likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no pirmās nokavējuma dienas līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai. Lūdza piedzīt no atbildētājas arī tiesāšanās un ar lietas vešanu saistītos izdevumus, kā arī parāda atgūšanas izmaksas.

Prasījums pamatots uz Civillikuma 1., 1440., 1662., 1668.^{9}, 1765., 1775., 1779., 1743., 1946.pantu.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja, tiesai paskaidroja, ka atbildētāja aizdevumu neatmaksāja savlaicīgi un parādu joprojām nav samaksājusi. Lūdza piedzīt likumiskos nokavējuma procentus, to summu aprēķinot 6 % gadā par laiku līdz lietas izskatīšanas dienai.

Atbildētāja tiesas sēdē neieradās, par tiesas sēdes laiku un vietu viņai bija savlaicīgi paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam, nosūtot pavēsti uz atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adresi. Par neierašanās iemesliem atbildētāja nav paziņojusi tiesai, nav arī lūgusi atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētāja nav arī iesniegusi tiesai paskaidrojumu par celto prasību.

Tiesa nav konstatējusi tādus apstākļus, kas dotu pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai saskaņā ar Civilprocesa likuma 209. vai 210.pantu.
Pie šādiem apstākļiem tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes.

M o t ī v u d

Civilprocesa likuma 208.^{1} pants paredz, ka lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, pirmās instances tiesa taisa aizmugurisku spriedumu.

Lietā nav konstatējami Civilprocesa likuma 208.^{1} panta trešajā daļā paredzētie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai. Ņemot vērā, ka atbildētāja paskaidrojumu par prasību nav sniegusi, uz tiesas sēdi nav ieradusies un neierašanās iemeslus nav paziņojusi tiesai, tiesa atzina, ka lietā taisāms aizmuguriskais spriedums.

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, uzklausījusi prasītāja paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus to kopsakarībā, tiesa secina, ka /pers. C/ prasība ir apmierināma daļēji turpmāk izklāstīto apsvērumu dēļ.

Prasītājs ir iesniedzis tiesai AS "Citadele banka" debeta paziņojuma kopiju, no kuras redzams, ka 2020.gada 12.augustā /pers. C/ ir pārskaitījis /pers. D/ 5 000 EUR, pārskaitījuma mērķis norādīts: bezprocentu aizdevums līdz 30.10.2020.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Likums neprasa aizdevuma līgumam obligātu rakstveida formu, bet darījuma puses savu piekrišanu var izteikt savu gribu arī klusējot. Civillikuma 1428.panta trešajā daļā noteikts, ka darbībai, kas uzskatāma par klusējot izdarītu gribas izpaudumu, jābūt tādai, lai no tās varētu droši secināt tādas gribas esamību.

Prasītājs norādīja, ka atbildētāja pārskaitīto aizdevuma summu ir pieņēmusi un nav atgriezusi to prasītājam. Atbildētāja nav apstrīdējusi aizdevuma līguma spēkā esamību, nav iesniegusi pierādījumus, ka būtu atteikusies pieņemt šo aizdevumu un pārskaitījusi naudu atpakaļ prasītājam.

Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka starp pusēm 2020.gada 12.augustā noslēgts aizdevuma līgums par 5 000 EUR aizdevumu atbildētājai, un no šī darījuma atbildētājai radās Civillikuma 1943.pantā noteiktais pienākums atdot tādu pašu summu, kādu viņa saņēmusi.

Civillikuma 1811.pants noteic, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu; ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu. Savukārt šā likuma 1828.pantā noteikts: ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot kreditora sevišķu atgādinājumu.

Atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus, ka būtu izpildījusi savu saistību un atdevusi prasītājam saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras lietās (naudu 5 000 EUR), nav iesniegusi tiesai pierādījumus, ka puses būtu vienojušās par citu aizdevuma atmaksas datumu nekā norādīts bankas pārskaitījuma dokumentā.

Tādēļ no atbildētājas prasītāja labā piedzenams parāds (neatmaksātā aizdevuma summa) 5 000 EUR, kā to lūdzis prasītājs.

Prasītājs lūdza arī piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus par laiku no pirmās nokavējuma dienas līdz sprieduma stāšanās spēkā.
Prasījums par likumisko nokavējuma procentu piedziņu atbilst Civillikuma 1753., 1754.panta, 1759.panta 1.punkta un 1765.panta pirmās un otrās daļas noteikumiem.

Prasītājs nav aprēķinājis piedzenamo nokavējuma procentu summu, bet tiesas sēdē lūdza piedzīt no atbildētājas nokavējuma procentus, aprēķinot tos atbilstoši likumā

noteiktajam, 6% gadā par laiku līdz lietas izskatīšanas dienai.

Civillikuma 1760.pants noteic, ka likumiskie procenti prasāmi nevis atsevišķi, bet reizē ar galveno saistību.

Prasītājs nav iesniedzis tiesai pierādījumus, ka būtu prasījis no atbildētājas aizdevuma atmaksu un likumisko procentu samaksu pēc aizdevuma līguma dokumentā (bankas pārskaitījuma dokumentā) norādītā termiņa – 2020.gada 12.augusta. Tādēļ tiesa uzskata, ka prasītājs var prasīt likumiskos procentus tikai no dienas, kad ir tiesā celta prasība par galveno saistību – aizdevuma atmaksu.

Likumisko nokavējuma procentu summa par laiku no 2021.gada 18.februāra (prasības pieteikuma iesniegšanas dienas) līdz lietas izskatīšanas dienai (2021.gada 27.aprīlim) aprēķināma šādi: 6 % x 5 000 EUR x 2 mēneši 9 dienas = 57,50 EUR, un šādā apmērā likumiskie nokavējuma procenti piedzenami no atbildētājas prasītāja labā.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas arī parāda atgūšanas izmaksas 40 EUR apmērā, pamatojoties uz Civillikuma 1668.^{9} pantu. Šī likuma norma attiecas uz līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojumu. Tā kā šai gadījumā prasība celta par aizdevuma līguma izpildi, nevis par līgumu par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojumu, tad /pers. C/ prasījums par parāda atgūšanas izmaksu piedziņu neatbilst likumā noteiktajam, tādēļ tas noraidāms.

Tādējādi kopējā no atbildētājas prasītāja labā piedzenamā summa ir 5 000 EUR + 57,50 EUR = 5 057,50 EUR.

Vienlaikus saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas prasītāja labā piedzenami arī prasītāja samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva 436,94 EUR apmērā (kas aprēķināma proporcionāli apmierinātajai prasījumu summai) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 EUR, pavisam 442,31 EUR.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1} pantā un Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21.panta otrajā daļā noteikto, atbildētājai jānoteic termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 30 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

R e z o l u t ī

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 208. panta pirmo, otro daļu, 208.^{2} , 208.^{4} pantu, 208.^{5} panta pirmo daļu, 93., 97., 189.–195., 33., 39., 41., 204.^{1}pantu, Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21.panta otro daļu, tiesa

n o s p r i e d

/pers. C/ prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, parādu 5 057,50 EUR (pieci tūkstoši piecdesmit septiņi *euro* un 50 centi), ko veido pamatparāds 5 000 EUR (pieci tūkstoši *euro*) un likumiskie nokavējuma procenti 57,50 EUR (piecdesmit septiņi *euro* un 50 centi) par laiku no 2021.gada 18.februāra līdz 2021.gada 27.aprīlim, kā arī tiesas izdevumus 442,31 EUR (četri simti četrdesmit divi *euro* un 31 cents), pavisam **5 499,81 EUR** (pieci tūkstoši četri simti deviņdesmit deviņi *euro* un 81 cents). Samaksa veicama /pers. C/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā /konta numurs/1 AS "Citadele banka", bankas kods PARXLV22.

Noteikt atbildētājai /pers. D/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītājs var pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā.

Atbildētāja ir tiesīga 20 dienu laika no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt Daugavpils tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Sprieduma sastādīšanas datums 2021.gada 27.aprīlis.

Tiesnese (personiskais paraksts) V.Lāčplēse